

Adevarul - 7 mai 2009

Partizan deshumat după 57 de ani

Un opozant al regimului comunist, ucis în 1952, în apropiere de Băiești, a fost deshumat, ieri, pentru a fi înmormântat creștinește. Iosif Nandra, camaradul de luptă al lui Petru Vitan, își amintește că, în urmă cu 57 de ani, au fost trădați pentru doi boi.

Luptătorul anticomunist Petru Vitan a fost ucis pe 21 noiembrie 1952 după ce omul de legătură l-a trădat, atât pe el, cât și pe camaradul său de rezistență cu care împărțea un bordei pe dealurile din apropierea satului Băiești.

În rapoartele securiștilor, moartea lui Petru Vitan este trecută ca o sinucidere. Camaradul său, Iosif Nandra, povestește însă că partizanul a fost împușcat, iar în groapa în care își aveau adăpostul, securiștii au aruncat și o grenadă ca nimeni să nu supraviețuiască.

Nandra avea 24 de ani când a plecat în munți ca să lupte împotriva comuniștilor. Au plecat șapte bărbați pe „Măgura” unde și-au făcut bordeie. „Nu-mi era frică și nu-i vroiam cu niciun chip în țară pe comuniști. Aveam armă din război unde am luptat și am fost rănit pe frontul din Ungaria. Nu-mi era frică de glonț și mânuiam pușca foarte bine. Mi-am lăsat soția acasă și am plecat la luptă. Trei ani și trei luni am stat în munți”, povestește bărbatul.

Au încercat să fugă în Iugoslavia

În cei trei ani cât a stat prin ascunzătorile din munți, a fost o singură dată acasă. „Era prea periculos și iscoadele noastre ne spuneau că ne caută Securitatea.

Am sperat până în ultima clipă că ne vom putea opune comuniștilor. Am vrut să fugim în Iugoslavia când am aflat că nu mai avem șanse de izbândă și am ajuns la Dunăre, dar nu am găsit călăuză de încredere și ne-am întors în munți”, își amintește luptătorul anticomunist.

Lăsat în viață pentru informații

Pe 21 noiembrie a fost descoperit și aproape omorât, alături de Petru Vitan. „Era în jur de 10 dimineața, când am ieșit afară să-mi fac nevoile. La spatele meu a fluierat cineva și doi inși cu armele îndreptate spre mine au strigat: «Sus mâinile, banditul!»». Am vrut să sar într-un părau.

Au tras cu arma. Un securist a strigat la ei: «Opritiți, mă, nu-l omorâți, că noi de unde mai aflăm?»». Așa am scăpat. Pe Vitan l-au împușcat acolo în groapă, au tras cu toate armele în el și apoi au aruncat o grenadă să nu scape nimeni”, își amintește Iosif Nandra.

Prețul trădării a fost doi boi. „Atât ofereau comuniștii celor care le dădeau informații despre cei care se opun regimului”, spune Iosif Nandra.

Vitan a fost îngropat între dealurile din apropierea Băieștiului, însă în sat a fost anunțată sinuciderea sa. Pentru că s-a răzvrătit împotriva regimului comunist, Nandra a fost întemnițat 12 ani la Gherla și la Aiud și dus la muncă forțată în Balta Mare a Brăilei.

Acuzat că ar fi fost legionar

Securiștii au susținut că Petru Vitan, poreclit Gheberici, ar fi fost membru al Mișcării Legionare, unde a deținut funcția de șef de cuib. Potrivit IICCR însă, în 1948, Vitan a intrat, alături de alte persoane, în organizația de rezistență numită Liga Partizanilor Români din Hațeg, în care majoritatea erau foști membri ai Partidului Țărănist.

Ieri, în baza unei solicitări primite de Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România din partea descendentelor lui Petru Vitan, rămășițele partizanului au fost deshumate de la Pârâul Fădițăului. Luptătorul anticomunist va fi înmormântat astăzi în cimitirul eroilor din Deva.

« Pe Vitan l-au împușcat în groapă, au tras cu toate armele în el și apoi au aruncat o grenada »
Iosif Nandra, partizan anticomunist

“Doi boi, atât ofereau comuniștii celor care le dădeau informații despre cei care se opun regimului. Așa am fost trădați și împușcați.”
Iosif Nandra, partizan anticomunist

<http://www.adevarul.ro/articole/partizan-deshumat-dupa-57-de-ani.html>

Cotidianul - 6 mai 2009

IICCR exhumează rămășițele unui partizan anticomunist, împușcat de fosta Securitate în noiembrie 1952

În baza unei solicitări primite de Institut din partea descendentelor lui Vitan Petru, IICCR organizează o acțiune de exhumare a rămășițelor activistului anticomunist, împușcat de fosta Securitate, în noiembrie 1952, anunță un comunicat de presă remis, miercuri, NewsIn.

Acțiunea de exhumare a rămășițelor partizanului anticomunist Vitan Petru, împușcat de Securitate la data de 21 noiembrie 1952, are loc la Pârâul Fădițăului, între dealurile de la nord-est de satul Băiești, comuna Pui, județul Hunedoara, anunță Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR).

Potrivit informațiilor din Arhiva fostei Securități, Vitan Petru, poreclit Gheberici, ar fi fost membru al Mișcării Legionare, unde a deținut funcția de șef de cuib.

IICCR precizează că în 1948 a intrat alături de alte persoane în organizația de rezistență numită Liga Partizanilor Români din Hațeg, în care majoritatea erau foști membri P.N.Ț., condusă de inginerul Lazăr Caragea, care s-a opus instaurării regimului comunist în România.

În comunicatul IICCR se precizează că în dimineața zilei de 21 noiembrie 1952, Vitan Petru și Nandra Iosif se aflau ascunși într-un bordei săpat în pământ, situat undeva în Pârâul Fădițăului, între dealurile de la nord-est de satul Băiești, comuna Pui, județul Hunedoara, la o distanță de circa 3 km față de așezare. Locul a fost înconjurat de cadre operative de la Securitatea din Hunedoara, care au deschis focul în momentul când Nandra Iosif a ieșit afară din bordei, răbindu-l pe acesta și omorându-l pe Vitan Petru. După unele informații, securiștii au mai aruncat și o grenadă asupra cadavrului. Conform informațiilor din Arhiva fostei Securități, cel care ar fi tras a fost colegul său, Petru Vitan, care ulterior s-a sinucis.

IICCR susține că această versiune vine în contradicție cu mărturia lui Nandra Iosif. Potrivit comunicatului de presă, Nandra Iosif, martor ocular la eveniment, este încă în viață și poate relata despre cele întâmplate în urmă cu aproape 57 de ani.

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România are drept scop investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcările drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România, precum și sesizarea organelor îndreptățite să ia măsuri în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii.

http://www.cotidianul.ro/iiccr_exhumeaza_ramasitele_unui_partizan_anticomunist_impuscat_de_fosta_securitate_in_noiembrie_1952-83349.html

Evenimentul Zilei – 7 mai 2009

Încă un partizan exhumat

Specialiștii Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România (IICCR) au exhumat ieri un al patrulea partizan anticomunist, omorât și îngropat într-o pădure din Munții Șureanu, județul Hunedoara.

Este vorba despre Petru Vitan, membru în „Liga Partizanilor Români”, ale cărui oseminte urmează să fie îngropate creștinește, alături de cele ale soției sale, Maria, în cimitirul din localitatea Subcetate, de lângă Hațeg. „Căutăm locurile unde sunt înhumate victime ale regimului comunist, mai ales acelea care, fără a fi judecate, au fost omorâte de Securitate, de obicei prin torturi urmate de împușcare”, spun cei de la IICCR.

Vitan a fost omorât pe 21 noiembrie 1952, dimineața, de către un pluton format din ofițeri de Securitate. Fusese prins într-o colibă, în pădure, unde se ascunsese împreună cu Iosif Nandra,

timp de trei ani. Nandra a supraviețuit atacului, deși a fost împușcat în spate. Trăiește și acum, are 87 de ani.

În urma demersurilor IICCR, au mai fost exumați recent, în Bistrița-Năsăud, alți trei partizani anticomuniști care făceau parte din „Garda Albă” și au fost executați de Securitate în 1949.

Ciprian Iancu

<http://www.evz.ro/articole/detalii-articol/850073/Inca-un-partizan-exhumat/>

Evenimentul Zilei – 8 mai 2009

Securiștii l-au împușcat, dar nu l-au înfrânt

Partizanul anticomunist Iosif Nandra, acum în vârstă de 87 de ani, le-a supraviețuit călăilor lui.

Exhumarea rămășițelor unui partizan anticomunist, demers al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România (IICCR), le răscolește sufletele câtorva localnici dintr-un sat din Țara Hațegului. Dar, în același timp, le aduce liniștea. Nu vor răzbunare, pentru că este prea târziu pentru așa ceva.

Vor doar ca o fărâmă din adevărul unor vremuri tulburi ale istoriei să iasă la iveală. În perioada 1948-1949, colectivizarea a lovit și satele din Țara Hațegului. Cei care nu s-au supus s-au retras în munți. Unii erau deja simpatizanți ai mișcărilor de tip legionar. Alții au devenit, considerând că nimic nu poate fi mai rău decât comunismul. S-au format, astfel, mai multe grupări de partizani. Unii au supraviețuit o vreme în Munții Retezat. Alții au preferat Munții Șureanu.

Aici s-au refugiat, în anul 1949, Petru Vitan și Iosif Nandra, din satul Băiești, comuna Pui. Aveau 32, respectiv 27 de ani. Fuseseră pe front. Nandra fusese chiar rănit, în picior, undeva în Ungaria. Când au fugit în munți erau deja așezați la casele lor, dar au preferat să fugă în munți decât să-și dea pământurile la CAP. Știau deja că mulți oameni ajunseseră în beciurile Securității, unde au fost bătuți crunt, pentru că n-au semnat „înscierea” la CAP.

Iosif - împușcat în spate, Petru - omorât cu grenada

Au stat în munți timp de trei ani. Se întâlneau pe ascuns cu ai lor. Vești le aducea Ionuț Nandra (nicio legătură de rudenie, doar o coincidență de nume). Iosif știe că Ionuț e cel care i-a trădat. Povestește cum au fost atacați de securiști: „Știa unde stăm. Aveam mai multe colibe, dar, cum era iarnă, stăteam într-una mai apropiată de sat. Ionuț ăsta venea la noi și ne mai spunea ce se întâmpla. Îi mai tăiam lemne prin pădure.

Țin minte cum venea și ne spunea „Pușcați-i, mă. Pușcați-i pă tăți comuniștii!”, până când io i-am spus „Mă. Io n-am fugit în pădure să omor pă nime’. Io am fugit ca să scap cu viață ș-atât”.

În zorii zilei de 21 noiembrie, mai mulți securiști încojuraseră coliba în care se adăposteau cei doi. Iosif era ieșit. „L-am auzit pă unu cum fluieră scurt în spatele meu. M-am întors. Avea pușca îndreptată către mine. M-am făcut că ridic mâinile, dar am dat să mă arunc în râpa de lângă colibă. M-o pușcat în spate cu glonț. Dup-aia o venit unu mai aproape ș-o tras cu o pușcă cu alice. Am căzut la pământ și n-am mai văzut nimic.

Doar am auzit cum aruncă securiștii grenade în colibă. N-o fost numa o grenadă. Or fost mai multe, nu știu exact câte. Dup-aia or vrut să mă omoare, dar o strigat unu: «Mă, nu-l omorî și pă ăsta, că nu mai scoatem nimic de la el». Corpul neînsuflețit al lui Vitan l-au lăsat acolo unde-l omorâseră, la aproape o oră de mers peste munte, din Băiești. Au coborât în sat, au bătut la poarta casei sale și i-au trimis pe doi frați ai lui Petru să-l îngroape, după ce i-au amenințat că o pățesc rău dacă nu execută ordinul.

11 ani, șapte luni și trei zile de detenție

Pentru Iosif Nandra au urmat ani grei de temniță. Cu 33 de alice în spate, dintre care trei ajunse în plămâni, Nandra a fost interogat la Securitatea din Hațeg și din Deva. La scurtă vreme, a fost condamnat la 20 de ani de muncă silnică. A trecut prin mai toate penitenciarele cumplite ale vremii. Cel mai mult a stat la Aiud și la Gherla. A lucrat și la Canal, apoi a fost trimis la tăiat stuf în Deltă, la Peliprava. Anul grațierii ceaușiste, 1964, l-a prins la Jilava. Când s-a întors acasă, după trei ani de rătăcit prin munți și „11 ani, șapte luni și trei zile de detenție”, cum spune Iosif, fiica lui, Elvira, pe care n-o mai văzuse de când avea 5 ani, era deja căsătorită.

S-a angajat în Hațeg, la o tăbăcărie. 40 de ani la rând, pe 21 noiembrie dimineața se îmbrăca frumos, lua cu el o sticlă cu vin, o felie de pâine și un buchet de flori și mergea singur la mormântul lui Petru Vitan. De fiecare data când se întorcea acasă, nu mai era bun de nimic, nu mai voia să vobească cu nimeni nimic. De fapt, nici acum Iosivel, cum îi spun localnicii din Băiești, nu oferă detalii despre locurile în care se ascundeau ceilalți partizani, deși le cunoștea foarte bine. Nu mai are încredere în nimeni.

DORINȚĂ

„O să-i aducem osemintele lângă cele ale bunicii, pentru că acolo le este locul”

Alina Bratu este nepoata lui Petru Vitan, care a solicitat exhumarea rămășițelor bunicului ei. Vizibil marcată de moment, Alina Bratu spune că orice răzbunare este tardivă. În schimb, susține femeia, stabilirea adevărului este importantă. „Este o poveste frustrantă. În copilărie nu puteam înțelege ce s-a întâmplat cu bunicul meu. Mama nu-mi spunea nimic. De fapt, nici acum nu vrea să discute pe subiectul ăsta cu mine. Bunica Maria (soția lui Petru Vitan) a murit sub ochii mei, când eram copil încă, în timp ce se plângea cum o șicanau pe ea comuniștii, la CAP.

O să-i aducem osemintele la Subcetate, lângă cele ale bunicii, pentru că acolo cred că le este locul”, adaugă nepoata lui Petru Vitan. Alina Bratu este acum profesoară de istorie la Colegiul Național „I.C. Brătianu” din Hațeg și explică scurt fenomenul care a dus la moartea bunicului său: „La Hațeg, cei care au luptat pe front, au anticipat ceea ce avea să urmeze. Ofițerii de armată au plecat în munți, și în jurul lor s-au creat grupări de rezistență. La acea vreme, rușii încă erau aici și făceau ce făceau. Veneau și-ți luau din casă tot ce credeau ei că li se cuvine”.

<http://www.evz.ro/articole/detalii-articol/850203/Securistii-l-au-impuscat-dar-nu-l-au-infrant/>

Romania libera – 6 mai 2009 Supravietuitorul din Sureanu

A trait mai bine de trei ani in munti, intr-o groapa sapata in pamant, iar alti 12 ani a suferit in lagarele comuniste. Iosif Nandra a supravietuit dupa ce a fost impuscat de comunisti alaturi de unul dintre prietenii sai. Povestea sa a iesit la lumina in aceste zile, cand, dupa 60 de ani, trupul camaradului sau va fi deshumat de catre reprezentantii Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania.

La 87 de ani, lui Iosif Nandra, din satul hunedorean Baiesti, i-au mai ramas doar amintirile si peste 30 de alice infipte pentru totdeauna in corp. A luptat alaturi de partizani in Muntii sureanu si pentru asta aproape a platit cu viata. A fost impuscat cu alice si cu gloante, insa a supravietuit miraculos. Colegul lui, Petru Vitan, din acelasi sat cu el, a fost executat chiar in groapa ce si-o sapase ca adapost in padure. Dupa aproape 60 de ani, trupul lui va fi deshumat joi de catre reprezentantii Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania. Batranul Iosif Nandra, care a facut parte din Liga Partizanilor, este martorul acelor vremuri de cosmar in care cei ce s-au opus regimului comunist au platit cu viata.

Pe mos Nandra l-am gasit in satul unde s-a nascut, alaturi de femeia lui pe care o iubeste de atata amari de ani – Maria Vitan – si de care a fost nevoit sa se desparta. Comunistii i-au divortat cu de-a sila, i-au despartit zeci de ani, dar tot impreuna au ramas. Iosif Nandra avea 24 de ani cand a plecat in munti ca sa lupte impotriva comunistilor. Au plecat sapte barbati pe "Magura", cum i se spune in zona versantului care strajuieste satul Baiesti. Unii s-au predat comunistilor, dar el a rezistat. "Trei ani si trei luni am stat in munti. Ne-am facut adapost in pamant. Aveam mai multe, de fapt, si ne tot mutam. Vara luam din pamant cartofi si ce ne mai trebuia si faceam provizii. Le bagam acolo in groapa", povesteste fostul luptator anticomunist, care inca nu s-a reabilitat pentru ca nimeni nu i-a explicat ce pasi trebuie urmati. A fost prins si, mai mult mort decat viu, a fost dus la spital si apoi in temnitele comuniste.

"Am iesit afara sa imi fac nevoile, dimineata. si pe la spatele meu a fluierat unul. M-am intors si am vazut doi inisi care veneau cu pusca spre mine. Mi-au spus sa ridic mainile, dar nu am vrut si am vrut sa sar in paraul de langa locul unde eram. Era acolo un parau mare. In timpul acesta au tras cu o arma de vanatoare si mi-au umplut spatele de alice. Dupa aia au tras cu arma cu glont

si am ramas acolo gramada", mai spune Iosif Nandra. Era pe 21 noiembrie 1951. "Pe colegul lui l-or puscat prin groapa, acolo, in adapost. Au adus pe urma pe doi frati de-ai lui sa-l scoata de acolo si l-or ingropat. Tot in munte. Au gasit in adapost si o grenada pe care or aruncat-o cei de l-au impuscat", spune Maria Vitan. Dupa arestare, Iosif Nandra a indurat aproape 12 ani in inchisorile comuniste. Doua vietii au costat cat o pereche de boi. Atata a primit cel care i-a tradat, exact omul lor de legatura.

La 87 de ani, mos Nandra se uita cu ochi umezi spre munte, acolo unde fostul lui coleg isi doarme somnul de veci. Nici crucea lui nu a avut liniste. Periodic, comunistii o aruncau, ca nimic sa nu mai aduca aminte de locul crimei lor, dar oamenii din sat au stiut intotdeauna sa puna alta la loc, nevazuti de nimeni. Iar crucea strajuieste si acum zona unde Iosif Nandra a fost ranit, iar Petru Vitan a fost ucis miseleste.

<http://www.romanalibera.ro/a152995/supravietuitorul-din-sureanu.html>

Romania libera – 7 mai 2009

Eroul din muntii Sureanu a fost deshumat

Reprezentantii Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului in Romania (ICCR) au sapat ieri, impreuna cu arheologii detasati, dupa osemintele unui partizan anticomunist impuscat de fosta Securitate in noiembrie 1952 in Muntii sureanu – judetul Hunedoara.

Actiunea de exhumare a ramasitelor fostului luptator anticomunist Petru Vitan s-a facut in baza unei solicitari primite de Institut din partea descendentelor acestuia, respectiv Alina Bratu si Ecaterina Minja. Partizanul a fost impuscat de fosta Securitate, pe 21 noiembrie 1952, exact in groapa unde a stat mai bine de trei ani ascuns in zona cunoscuta drept Paraul Faditaului, intre dealurile de la nord-est de satul Baiesti, comuna Pui, judetul Hunedoara. Petru Vitan s-a nascut in data de 7 februarie 1917, in comuna Salasu de Sus, judetul Hunedoara. Securistii de la acea vreme au incercat sa acrediteze ideea ca ar fi fost membru al Miscarii Legionare, dar rudele celor care au luptat in munti si chiar supravietuitorii spun ca ei erau de fapt membri ai organizatiei de rezistenta numita "Liga Partizanilor Romani" din Hateg, condusa de inginerul Lazar Caragea, care s-a opus instaurarii regimului comunist in Romania.

Petru Vitan a fost executat cu sange rece chiar in groapa unde era ascuns impreuna cu un camarad de-al lui, Iosif Nandra, in dimineata zilei de 21 noiembrie 1952. Bordeiul era sapat in pamant, in zona Paraul Faditaului, intre dealurile de la nord-est de satul Baiesti, la o distanta de circa trei kilometri fata de asezare. Iosif Nandra si sotia lui, Maria Vitan, isi aduc aminte de acele clipe de cosmar in care mos Nandra a fost ranit grav, iar camaradul sau a fost ucis. "Pe colegul lui l-or puscat prin groapa, acolo in adapost. Au adus pe urma pe doi frati de-ai lui sa-l scoata de acolo si l-or ingropat. Tot in munte. Au gasit in adapost si o grenada pe care or aruncat-o cei de l-au puscat", a povestit Maria Vitan. Fosta Securitate a incercat sa acrediteze ideea ca omul care ar fi tras a fost chiar Petru Vitan, care ulterior s-ar fi sinucis, dar amintirile lui Iosif Nandra contrazic aceasta versiune.

Timp de aproape 60 de ani, trupul lui Petru Vitan s-a odihnit într-o groapă săpată la mică distanță de locul în care a fost ucis. "Considerăm că demersul nostru de exhumare a lui Vitan Petru este unul legal și moral, în conformitate cu atribuțiile Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Unul dintre obiectivele importante ale investigațiilor întreprinse de către instituția noastră este și acela de a identifica locurile unde sunt înhumate victime ale regimului comunist, mai ales acelea care, fără a fi judecate, au fost omorate de către Securitate, de obicei, prin torturi urmate de împușcare. Victimele au fost identificate în urma cercetărilor noastre în arhivă și pe teren, inclusiv pe baza mărturiilor unor persoane contemporane cu evenimentele în cauză", au declarat reprezentanții IICR.

Arheologii și reprezentanții Institutului au ajuns în zona executiei în jurul orei 12.00, când au început să sapaturile ce au mers extrem de anevoios din cauza că pământul era foarte tare. Deși au fost anunțati, la fața locului nu au venit nici procurori și nici polițiști din zonă, dar acest aspect nu a constituit un impediment pentru echipele de investigație. Trupul lui Petru Vitan va fi reînhumat creștineste în Cimitirul Eroilor din Deva sau la Aiud.

Zona comunei Baiesti ascunde mărturii și dovezi cutremurătoare despre soarta membrilor organizației de rezistență din această zonă. După ce au rezistat ani de zile în gropi săpate în pământ, partizanii au fost prinși și torturați în lagărele comuniste ori executați cu sânge rece. Dorel Costa este unul dintre cei care au trăit aceste povești adevărate. Bunicul lui, Costa Ion, a stat trei ani în sureanu, până când cumnatul lui l-a convins să se predea. Au urmat ani grei de închisoare și chiar torturi din partea Securității. Tatăl lui Dorel a fost și el de două ori închis, prima dată în tinerețe, imediat după ce partizanul a fost întemnițat.

<http://www.romanioliberal.ro/a153108/eroul-din-muntii-sureanu-a-fost-deshumat.html>

Ziua – 6 mai 2009

IICCR a deshumat rămășițele unui luptător anticomunist împușcat de Securitate în 1952

Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România (IICCR) a deshumat, miercuri, rămășițele unui partizan anticomunist din comuna hunedoreană Pui, împușcat de Securitate în noiembrie 1952, transmite NewsIn.

Deshumarea fostului luptător s-a făcut în baza unei solicitări primite de Institut din partea descendenților lui Vitan Petru, împușcat de Securitate la data de 21 noiembrie 1952, și a avut loc la Paraul Faditaului, între dealurile de la nord-est de satul Baiesti, comuna Pui.

Petru Vitan, în 1948, a intrat alături de alte persoane în organizația de rezistență numită "Liga Partizanilor Români din Hateg", în care majoritatea erau foști membri PNT, condusă de inginerul Lazar Caragea, care s-a opus instaurării regimului comunist în România. În comunicatul IICCR se precizează că, în dimineața zilei de 21 noiembrie 1952, Vitan Petru și Nandra Iosif se aflau ascunși într-un bordei săpat în pământ, situat undeva în Paraul Faditaului, între dealurile

de la nord-est de satul Baiesti, comuna Pui, judetul Hunedoara, la o distanta de circa 3 km fata de asezare.

Locul a fost inconjurat de cadre operative de la Securitatea din Hunedoara, care au deschis focul in momentul cand Nandra Iosif a iesit afara din bordei, ranindu-l pe acesta si omorandu-l pe Vitan Petru. Dupa unele informatii, securistii au mai aruncat si o grenada asupra cadavrului. Luptatorul anticomunist deshumat miercuri va fi inmormantat crestineste in Cimitirul Eroilor din municipiul Deva sau de la Aiud, alaturi de camarazii sai. Iosif Nandra, nascut la 16 mai 1922, in satul Baiesti, comuna Pui - Hunedoara, partizan anticomunist, a fost martor la moartea lui Vitan Petru si povesteste cum au fost vanduti de omul lor de legatura in schimbul a doi boi. "Atat ofereau comunistii celor care le dadeau informatii despre cei care se opun regimului", a declarat, miercuri, Iosif Nandra, unicul supravietuitor al grupului de rezistenta.

<http://www.ziua.ro/news.php?data=2009-05-07&id=27320>

Hunedooreanul - 7 mai 2009

Partizan anticomunist împușcat de Securitate, deshumat la Băiești

Crimele comuniștilor încep să iasă la iveală după aproape 60 de ani. Rămășițele pământești ale unui partizan anticomunist ucis de securiști au fost descoperite ieri în satul Băiești

Expertii din cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România (IICCR) și arheologi au venit ieri în județul Hunedoara pentru a dezgropa rămășițele celui care a fost Petru Vitan, un hunedorean ucis de comuniști pe 21 noiembrie 1952.

Trei ani și trei luni ascunși prin păduri

După o zi întreagă de săpături, la circa 60 de centimetri adâncime, într-o pădure din satul Băiești, în comuna Pui - locul în care se presupunea că ar fi fost ucis hunedoreanul Petru Vitan - rămășițele acestuia au ieșit la iveală.

Petru Vitan făcea parte dintr-o grupare de partizani anticomuniști care au stat câțiva ani ascunși în pădurile din apropierea satului Băiești.

"În anii '48 și '49 exista în zonă o grupare condusă de Lazăr Caragea. După ce aceasta a fost anihilată, s-a format o alta, condusă de Petru Vitan", spune șeful biroului Muzeu - Memorie, din cadrul IICCR, Cosmin Budeancă.

Fugind de teama securiștilor, patru persoane, printre care se aflau și Petru Vitan și Iosif Nandra, s-au ascuns într-o pădure aflată la circa trei kilometri de satul Băiești. Au stat aici trei ani și trei luni, până în dimineața zilei de 21 noiembrie 1952.

"Ne-o trădat pentru o pereche de boi"

Iosif Nandra, care are astăzi 87 de ani, își amintește cu groază momentele de atunci. "Cu o zi înainte de asta, o venit la noi, acolo, în pădure, un om din sat. Ionuț Nandra îl chema. El ne mai zicea ce să mai întâmplă prin sat. Și io l-am văzut cum își scoate, deodată, pălăria și face un cerc cu ea în aer. Ne-am dat sama mai târziu. Le făcea semn securiștilor. Ne-o trădat omul pentru o pereche de boi. Asta o primit pentru că le-o zis unde ne ascundem", a povestit pentru Hunedoreanul Iosif Nandra.

Iar apoi a venit și ziua fatală. "Era dimineață și am ieșit să îmi fac nevoiele, când am auzit pe cineva din spate că îmi strigă

Pe Iosif Nandra nu l-au omorât. L-au luat de picioare și, așa rănit cum era, l-au târât până în sat, de unde a fost dus la spital. "Îi auzeam cum ziceau. ", rememorează Iosif Nandra.

Îngropat de frații lui

În bordeiașul ascuns în pădure au aruncat mai multe grenade, iar nevasta lui Iosif Nandra își aduce aminte că i-au chemat pe frații lui Vitan să intre în colibă, să ia ce mai a mai rămas din trupul omului și să se asigure că e mort. După ce s-au convins, i-au lăsat pe frați să îl îngroape acolo, în locul în care i-au fost găsite ieri rămășițele.

Un procuror este așteptat astăzi la fața locului, împreună cu medicul legist, să constate fapta. Familia lui Iosif Nandra va prelua osemintele fostului partizan anticomunist și le va îngropa creștinește la cimitirul din sat.

O altă victimă găsită în 2007, la Glodghilești

În urmă cu doi ani, osemintele altei victime hunedorene a securității au fost descoperite de experții de la IICCR. Acesta este Iosif Orșa, din satul Glodghilești. Bărbatul a fost împușcat pe 11 februarie 1950. Sătenii au auzit de la bătrâni că săteanul era prin grajd când au venit doi oameni să îl ia și, fiindcă nu a vrut să stea ci a fugit, l-au împușcat.

<http://www.hunedoreanul.ro/eveniment/partizan-anticomunist-impuscat-de-securitate-deshumat-la-baiesti-4306298>

Hunedoreanul – 8 mai 2009

Mărturie din mormânt împotriva crimelor comunismului

Rămășițele pământești ale partizanului anticomunist Petru Vitan au fost expertizate ieri de către un procuror și un criminalist și vor fi îngropate în cimitirul din sat

Mormântul lui Petru Vitan, partizanul anticomunist ucis de securiști în 1952, a fost ieri loc de reculegere pentru familia dizidentului hunedorean, dar și pentru autorități locale.

Rămășițele acestuia au fost duse la Procuratură și, după expertizare, vor fi predate familiei. El va fi îngropat în cimitirul din satul Băiești, lângă mormântul soției sale. "Osemintele lui Petru Vitan se află într-o stare destul de bună. Doar craniul este deteriorat, fapt care confirmă informațiile referitoare la faptul că acesta ar fi fost ucis de grenadele care au fost aruncate în bordeiașul unde se ascundea. În dreptul mâinii stângi au mai fost găsite și două încărcătoare de ZB (un model de pușcă - n.r.)", spune Cosmin Budeancă, șeful Biroului Muzeu-Memorie, din cadrul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului din România (IICCR).

Dovezi că regimul comunist a fost unul criminal

Această descoperire, cea de-a doua din județul Hunedoara și a opta din țară, făcută de experții de la IICCR, vine să confirme faptul că regimul comunist a fost unul criminal. "Procurorii militari spuneau că le lipsesc dovezile materiale referitoare la victimele comunismului. Noi le oferim acum acele dovezi, prin campaniile de deshumare pe care le facem în toată țara. Acum putem dovedi că au fost victime", adaugă Cosmin Budeancă.

Acum 57 de ani

Petru Vitan a condus o grupare anticomunistă din zona comunei Pui. El a stat ascuns împreună cu alți patru partizani într-o pădure din apropierea satului Băiești. Prin trădare, doi dintre ei, Petru Vitan și Iosif Nandra, au fost înconjurați, în dimineața zilei de 21 noiembrie 1952, în bordeiul din munți unde aceștia stăteau ascunși. Iosif Nandra a fost împușcat, dar a supraviețuit, dar Petru Vitan a fost împușcat mortal și a fost îngropat la câțiva metri de bordeiul unde a luptat până la capăt împotriva unui regim care s-a impus prin forță, cruzime, detenție și crimă.

<http://new.hunedoreanul.ro/eveniment/marturie-din-mormant-impotriva-crimelor-comunismului-4313427>

Gazeta Văii Jiului – 6 mai 2009

Ororile securiștilor hunedoreni, dezgropate de supraviețuitori

Ieri, miercuri, în baza unei solicitări primite de Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România din partea descendentelor lui Vitan Petru, rămășițele partizanului au fost deshumate din locul numit Pârâul Fădițăului, între dealurile ce străjuiesc satul hunedorean Băiești, unde acesta a fost omorât, iar frații săi aduși de comuniști au fost obligați să-l înhumeze chiar acolo, astfel încât să nu se afle în sat. Luptătorul anticomunist deshumat ieri va fi înmormântat creștinește în cimitirul eroilor din municipiul Deva sau de la Aiud, alături de camarazii săi care s-au jertfit în lupta împotriva comunismului.

Luptătorul anticomunist Petru Vitan avea să fie omorât mișelește la 21 noiembrie 1952 de Securitatea de la Hunedoara după ce omul de legătură îl trădează în schimbul a doi boi, atât pe el cât și pe camaradul său de rezistență cu care împărțea un bordei pe dealurile din apropierea

satului Băiești. În rapoartele securiștilor moartea lui Petru Vitan este trecută ca o sinucidere, însă camaradul său, Iosif Nandra, care avea să supraviețuiască ploii de gloanțe trase de securiști, povestește că partizanul anticomunist a fost ucis cu foc de armă, iar în groapa în care aveau adăpostul, securiștii aveau să arunce și o grenadă ca nimeni să nu supraviețuiască. Nandra a fost rănit grav atât cu pușcă cu glonț cât și cu o salbă de alice rămase până astăzi în corp. Securiștii au susținut că Vitan Petru, poreclit Gheberici, ar fi fost membru al Mișcării Legionare, unde a deținut funcția de șef de cuib, variantă infirmată de camaradul său, Iosif Nandra. Născut la 16 mai 1922, în satul Băiești, comuna Pui –Hunedoara, Iosif Nandra, partizan anticomunist, a fost martor la execuția lui Vitan Petru și povestește cum au fost vânduți de omul lor de legătură în schimbul sumei de bani pentru doi boi. Avea 24 de ani când a plecat în munți ca să lupte împotriva comuniștilor. „Nu-mi era frică de ei (n.r. comuniști) și nu-i vroiam cu niciun chip în țară. Aveam armă din război unde am luptat și am fost rănit pe frontul din Ungaria. Nu-mi era frică de glonț și mânuiam pușca foarte bine. Mi-am lăsat soția acasă și am plecat la luptă. Trei ani și trei luni am stat în munți până când am fost trădați și împușcați”, povestește Iosif Nandra. Pe 21 noiembrie avea să fie descoperit și aproape omorât, însă un securist a oprit execuția în speranța că va scoate de la Nandra informații despre ceilalți partizani care se ascund în munți. Securiștii i-au umplut spatele de alice și l-au împușcat și cu un glonț care i-a străpuns trupul în încercarea de capturare. Miraculos a supraviețuit și a fost întemnițat 12 ani în cele mai grele lagăre de tortură ale comuniștilor.

<http://gazitavaii.ro/diverse/ororile-securistilor-hunedoreni-dezgropate-de-supravietuitori/>